

Rapport

Underlag till statens finansiella sparande

2021 kvartal 1

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2021-05-17

Dnr: 2021-00323

ESV-nr: 2021:23

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Annika Näsvall Åhman

Förord

ESV producerar nationalräkenskapsinformation för staten, underlag till statens finansiella sparande (UFS). Utgångspunkten för beräkningarna är de regler, definitioner och klassificeringar som gäller för de 27 medlemsländerna i EU.

Resultatet av beräkningarna ligger till grund för nationalräkenskapsberäkningarna vid Statistiska centralbyrån, SCB, och används till ekonomisk analys. Resultatet används också vid beräkningen av EU-avgifter och uppföljningen av EU-ländernas ekonomiska situation. Det finansiella sparandet används även för uppföljning av konvergenskriterierna¹.

Beräkningarna görs kvartalsvis och resultatet publiceras knappt två månader efter utgången kvartal.

¹ Konvergenskriterierna innefattar krav om prisstabilitet, sunda och hållbara offentliga finanser och stabil växelkurs

Innehåll

1	Kontaktinformation	5
2	Sammanfattning.....	6
2.1	Försämrat sparande med 40 miljarder kronor	6
2.2	Inkomsterna ökade med 11 miljarder kronor	6
2.3	Utgifterna ökade med 51 miljarder kronor.....	6
2.4	Covid-19 påverkan på statens finansiella sparande	7
3	Revideringar	8
4	Analys av inkomster.....	10
4.1	Inkomsterna ökade med 11 miljarder kronor	10
5	Analys av utgifter.....	14
5.1	Utgifterna ökade med 51 miljarder kronor.....	14
5.2	Sociala naturaförmåner fortsatte att öka.....	14
5.3	Ökade omkostnader för konsumtion.....	14
5.3.1	Inköp av varor och tjänster fortsatte att öka till följd av covid-19	14
5.3.2	Hyrorna ökade 5 procent	15
5.3.3	Trafikverket fortsatte öka sin aktivering av material.....	15
5.4	Löner och sociala avgifter ökade 2 miljarder kronor	15
5.4.1	Lönerna ökade 4 procent	15
5.4.2	Sociala avgifter ökade 6 procent	16
5.5	Myndigheternas försäljning ökade med 0,7 miljarder kronor.....	16
5.6	Oförändrade investeringar	16
5.6.1	Militära investeringar uppvisade en svag ökning.....	17
5.7	Räntorna ökade kvartal 1.....	17
5.7.1	Övriga räntekostnader	18
6	Löpande transfereringar	19
6.1	Löpande transfereringar till utlandet	19
6.1.1	EU-institutioner.....	19
6.1.2	Övriga utlandssektorn.....	20
6.2	Löpande transfereringar inom Sverige	20
6.2.1	Företagssektorn	20
6.2.2	Kommunala sektorn	21
6.2.3	Hushållssektorn	22
6.2.4	Ålderspensionssystemet.....	24
6.2.5	Subventioner	25
6.3	Kapitaltransfereringar inom Sverige	25

1 Kontaktinformation

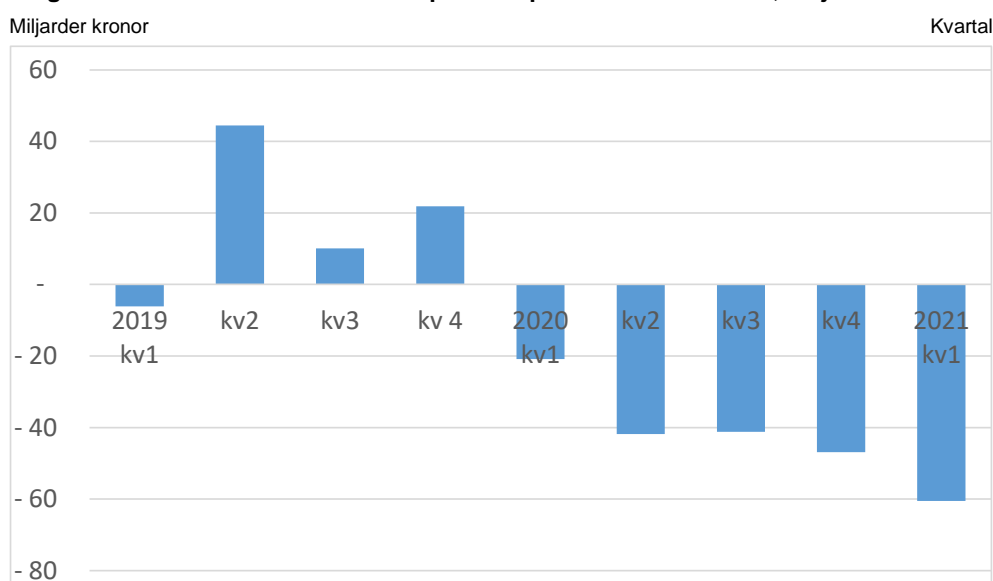
Ansvarig	Telefon
Mikael Marelius	08-690 44 28
<ul style="list-style-type: none"> Fortifikationsverket Försvarets materielverk Försvarmakten Trafikverket Socialstyrelsen Skatteverket Skogsstyrelsen Statens fastighetsverk Statens tjänstepensionsverk Tullverket 	
Emelie Brunhage	08-690 44 23
<ul style="list-style-type: none"> Centrala studiestödsnämnden Migrationsverket Riksgäldskontoret 	
Heidi Söderström Laag	08-690 43 68
<ul style="list-style-type: none"> Kärnavfallsfonden Universitet och Högskolor 	
Leticia Velasquez Diaz	08-690 45 63
<ul style="list-style-type: none"> Arbetsförmedlingen Försäkringskassan Pensionsmyndigheten Sida 	
Hans Åhlander	08-690 45 07
<ul style="list-style-type: none"> Exportkreditnämnden Länsstyrelserna Regeringskansliet 	
Annika Näsvall Åhman	08-690 45 14
<ul style="list-style-type: none"> Domstolsverket ESF-rådet Kammarkollegiet Kriminalvården Polismyndigheten Statens skolverk Universitet och Högskolor 	

2 Sammanfattning

2.1 Försämrat sparande med 40 miljarder kronor

Resultatet av beräkningen för första kvartalet 2021 präglades starkt av covid-19-pandemin och visade ett negativt finansiellt sparande för staten på 61 miljarder kronor. Jämfört med samma period föregående år var det en försämring med 40 miljarder kronor.

Diagram 2.1 Statens finansiella sparande per kvartal 2019-2021, miljarder kronor

2.2 Inkomsterna ökade med 11 miljarder kronor

Under första kvartalet 2021 ökade statens inkomster med 3 procent eller 11 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick statens inkomster till 349 miljarder kronor.

Under kvartalet ökade skatter på produktion och import med 11 miljarder kronor. Ökningen avsåg främst löneskatter då nedsättningar av socialavgifter var tillåtna under perioden mars – juni 2020. Löpande inkomst och förmögenhetsskatter var på samma nivå som kvartal 1 2020.

2.3 Utgifterna ökade med 51 miljarder kronor

Första kvartalet 2021 ökade statens utgifter med 14 procent eller 51 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick utgifterna till 409 miljarder kronor.

Det var främst transfereringarna som bidrog till utgiftsökningen. Under första kvartalet ökade utgifterna för transfereringar med 16 procent eller 45 miljarder kronor. Ökningen berodde till stor del på ökade bidrag till kommuner och regioner på 23 miljarder kronor. Transfereringar till hushållssektorn ökade med 7 miljarder kronor samtidigt som Företagssektorn fick 5 miljarder kronor. Löpande transfereringar till utlandet ökade med 5 miljarder kronor till följd av en högre EU-avgift.

Under första kvartalet ökade även den statliga konsumtionen med 3 miljarder kronor samtidigt som räntorna ökade med drygt 1 miljard kronor.

2.4 Covid-19 påverkan på statens finansiella sparande

Under 2020 och 2021 har regeringen föreslagit och fått igenom ett flertal stöd för att mildra de ekonomiska konsekvenserna med anledning av den rådande pandemin.

De direkta effekterna av pandemins påverkan på offentliga finanser går inte att redovisa exakt då många stöd betalas ut inom redan befintliga anslag och det därmed är svårt att särskilja vilken kostnad som avser just covidåtgärder. ESV har ändå försökt göra en översiktlig sammanställning av de uppgifter som myndigheterna redovisat. Tabellen ska ses som en uppskattning av stödåtgärdernas påverkan på finansiellt sparande och inte som en komplett specifikation.

De indirekta effekterna som till exempel minskade skatteintäkter på finansiellt sparande har vi inte försökt estimerat i denna tabell.

Tabell 2.1 Tabell Covid-relaterade stödåtgärder per kvartal 2020-2021, miljarder kronor

Typ av stöd	2020 kv1	2020 kv2	2020 kv3	2020 kv4	Helår 2020	2021 kv1
Korttidspermittering	-	-27	-3	-5	-35	-1
Nedsättning arbetsgivaravgift	-6	-21	-1	-1	-29	0
Sjuklön	-1	-9	-5	-3	-18	-2
Förstärkt arbetslöshetsförsäkring	-	-2	-4	-4	-10	-3
Karensdag	-	-1	-1	-1	-3	-1
Omställningsstöd	-	0	-3	-3	-6	-1
Övriga covidrelaterade stöd	-	-5	-3	-13	-21	-6
BNI-avgift	-	-1	-	-4	-5	0
Covidstödet "Stöd till kommunsektor"	0	0	-21	0	-21	0
Övriga covidstöd till kommuner och regioner	0	0	-3	-18	-21	-16
Effekt på statens finansiella sparande	-7	-66	-44	-52	-171	-30

3 Revideringar

-

Underlag till Statens finansiella sparande (UFSkv12021). Inkomster

(Miljoner kronor)

	Kv1-4 2019	Kv1 2020	Kv2 2020	Kv3 2020	Kv4 2020	Kv1-4 2020	Kv1 2021	Diff. bel. Kv 1	Diff. % Kv 1
01 Skatter på produktion och import	1 104 372	257 925	260 904	263 718	294 273	1 076 820	268 666	10 741	4
01 Produktskatter	588 322	137 064	149 932	135 874	164 833	587 703	136 798	1 734	1
02 Övriga produktionskatter	516 050	120 861	110 972	127 844	129 440	489 117	129 869	9 008	7
02 Ränteläskatter	8 797	2 067	1 426	1 753	2 508	7 754	1 697	-370	-18
03 Inkomst från bolag	18 556	85	18 857	675	5 445	25 062	113	34	28
01 Inkomst från bolag	18 129	10	18 731	595	5 357	24 693	38	28	288
02 Kvarnhållna utdelningar	427	75	126	80	88	369	75	0	0
04 Arrenden	575	144	150	144	150	588	163	19	13
01 Arrenden	9	2	9	3	8	23	5	3	103
02 Spekturfrekvenser	400	100	100	100	100	402	117	17	17
03 Lokalfordrag	165	41	41	41	41	163	41	0	0
05 Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter	279 869	65 400	62 205	59 372	64 692	251 670	65 586	186	0
06 Sociala avgifter	11 338	3 356	3 255	3 192	3 163	12 966	3 629	273	8
07 Skadeförsäkringspremier, netto	1 329	112	23	103	819	1 058	285	173	154
08 Löpande transfereringar från utlandssektorn	3 642	563	1 224	580	1 138	3 506	606	43	8
01 EU-länder	1 436	208	660	255	442	1 565	226	18	8
02 Övriga länder	1 534	271	231	268	597	1 367	297	26	10
03 EU-institutioner	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 Atervinningar	673	84	334	57	99	574	83	-1	-1
09 Transfereringar inom Sverige	33 321	7 514	12 686	8 687	10 902	39 789	7 671	156	2
01 Företagssektorn	4 626	760	746	543	1 609	3 658	791	31	4
01 Böter och straffavgifter från företag D759	316	75	62	88	73	298	97	22	29
02 Övriga transfereringar från företag D763	4 304	684	684	454	1 536	3 358	694	10	1
03 Atervinningar	5	1	0	0	0	2	0	0	-30
02 Kommunala sektorn	8 942	2 234	2 354	2 083	2 688	9 359	2 137	-97	-4
01 Primärkommuner	7 957	2 003	2 115	1 907	2 454	8 479	1 858	-145	-7
02 Regioner	907	207	193	171	225	796	269	62	30
03 Kommunala ideella organisationer	78	24	46	4	9	84	10	-14	-59
04 Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03 Hushållssektorn	18 636	4 285	8 947	5 610	6 282	25 123	4 402	117	3
01 Hushållens ideella organisationer	9 486	2 058	2 713	2 283	3 309	10 363	2 238	180	9
02 Egentliga hushåll	9 149	2 227	6 234	3 327	2 973	14 761	2 163	-63	-3
01 Böter och straffavgifter från hushåll D753	962	245	4 353	1 247	350	6 196	309	63	26
02 Övriga transfereringar från hushåll D763	8 187	1 981	1 880	2 080	2 623	8 564	1 854	-127	-6
03 Atervinningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 AP-fonden	670	180	187	186	187	740	197	17	9
05 Motägna subventioner	448	56	451	265	137	909	144	89	189
10 Kapitalkatter	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11 Bidrag för investering	1 733	435	458	287	564	1 745	372	-63	-15
01 Forskningsbidrag från EU	1 733	435	458	287	564	1 745	372	-63	-15
12 Övriga reala inkomster	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa utgifter	1 394 700	358 433	402 996	379 732	430 532	1 571 693	409 332	50 899	14
Summa inkomster	1 463 530	337 601	361 189	338 512	383 654	1 420 956	348 789	11 188	3
Finansiellt sparande	68 830	-20 832	-41 808	-41 219	-46 879	-150 737	-60 543	-39 711	191

0

4 Analys av inkomster

4.1 Inkomsterna ökade med 11 miljarder kronor

De totala inkomsterna uppgick till 349 miljarder kronor första kvartalet 2021 vilket var en ökning med 3 procent eller 11 miljarder kronor jämfört med första kvartalet 2020.

Skatter på produktion och import ökade under första kvartalet med 11 miljarder kronor. Produktskatterna ökade med knappt 2 miljarder kronor. Övriga produktionsskatter ökade med 9 miljarder kronor. Ökningen avsåg i huvudsak löneskatter då det under perioden mars – juni 2020 förekom nedsättningar av socialavgifter.

Statens intäkter av löpande inkomst- och förmögenhetsskatter² uppgick till 66 miljarder kronor vilket var oförändrat jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Både hushållsskatter och bolagsskatter redovisade samma utfall som kvartal 1 2020. Övriga inkomster består av ränteintäkter, utdelningar och transfereringsinkomster. Tillsammans uppgick de till 15 miljarder kronor vilket var en ökning med knappt 1 miljard kronor jämfört med samma period 2020. Ökningen bestod i huvudsak av högre inbetalningar till statliga pensioner och subventioner avseende sjukfrånvaro till myndigheter.

Fördjupning 4.1 Skatter i nationalräkenskaperna

I beräkning av nationalräkenskaperna hanteras skatterna intäktsmässigt när de upparbetas och inte när de inbetalas. Det innebär att skatteinbetalningen förs till den period som gett upphov till skattskyldigheten. Det definitiva skatteutfallet fastställs efter taxering två år efter det faktiska årets utgång. Skatterna indelas i:

- Produktskatter som består av mervärdesskatter, importskatter och skatt på enskilda produkter såsom energi-, alkohol, tobak diverse punktskatter samt miljöskatter. Utfallet baseras till största delen på förskjutningar av månadsinbetalningar. Det innebär att produktionsskatterna inarbetas en månad och inbetalas månaden efter. Som exempel består utfallet för första kvartalet av februari, mars och april.
  - Övriga produktionsskatter som består av skatter på produktionsfaktorer såsom mark, fasta tillgångar, arbetskraft och andra produktionsmedel. Exempel på skatter är arbetsgivaravgifter, egenavgifter, fastighetsskatt, fordonsskatt och andra skatter kopplade till produktion. Utfallet baseras i huvudsak på förskjutningar av månadsinbetalningar och avseende egenavgifter på taxeringsutfallet.
  - Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter består av skatter på inkomster och kapital från hushåll och företag. Utfallet baseras till största delen på taxeringsutfallet det aktuella året.
-

² Inkomstpunkten innehåller inga förmögenhetsskatter utan enbart inkomst- och kapitalsskatter. Namnet kommer från regelverket ENS2010.

Underlag till Statens finansiella sparande (UFSkv12021). Utgifter

(Miljoner kronor)

	Kv 1-4 2019	Kv1 2020	Kv2 2020	Kv3 2020	Kv4 2020	Kv 1-4 2020	Kv1 2021	Diff. bel. Kv 1	Diff. % Kv 1
Total konsumtion	262 815	61 762	67 679	63 434	77 642	270 516	64 792	3 030	5
Totala investeringar	49 486	10 652	15 976	13 407	20 402	60 438	10 759	106	1
Totala räntor	17 552	1 036	2 744	4 506	4 113	12 399	2 409	1 373	133
Totala transfereringar	1 024 627	277 296	307 097	289 576	315 819	1 189 789	322 457	45 161	16
Totala beredskapslagring	3 786	202	41	685	460	1 388	653	451	224
Total statlig moms	36 029	7 402	9 407	8 006	11 990	36 805	8 201	799	11
Summa utgifter	1 394 700	358 433	402 996	379 732	430 532	1 571 693	409 332	50 899	14
01 Sociala naturaförmåner	11 792	2 851	2 808	2 736	3 705	12 100	3 558	707	25
02 Omkostnader för konsumtion	121 281	25 126	29 097	26 046	40 748	121 018	25 940	814	3
01 Inköp av varor och tjänster	124 711	25 069	32 835	28 776	45 056	131 736	26 999	1 930	8
02 Personalkostnader	4 591	951	791	655	1 105	3 502	630	-320	-34
03 Hyror	22 264	5 658	5 752	5 664	6 024	23 097	5 921	263	5
04 Reparationer av lokaler	584	81	147	81	236	544	59	-22	-27
05 Material, egenutvecklade investeringar	-31 915	-6 947	-10 763	-9 435	-12 066	-39 212	-7 802	-855	12
06 Hyror, egenutvecklade investeringar	1	0	0	0	0	0	0	0	-118
07 Offentligt rättsliga avgifter	219	66	50	44	71	231	51	-16	-23
08 Övriga omkostnader	82	23	52	12	83	171	27	4	16
09 Fordonsskatter	29	6	7	10	8	31	11	5	95
10 Övriga produktionskatter	715	220	226	239	232	917	43	-177	-80
03 Löner och sociala avgifter	175 581	44 851	46 516	46 080	47 372	184 819	47 034	2 183	5
01 Löner	116 792	29 623	30 599	30 450	31 305	121 978	30 943	1 319	4
02 Sociala avgifter	58 838	15 279	15 820	15 690	15 960	62 749	16 173	894	6
03 Vämpliktislöner	639	118	252	135	197	701	136	18	16
04 Löner, egenutvecklade investeringar	-880	-223	-277	-224	-284	-1 007	-280	-57	26
05 Övriga löner	135	38	86	20	135	279	44	6	16
06 Övriga sociala avgifter	57	16	37	9	58	119	19	3	16
04 Försäljning	-45 840	-11 065	-10 743	-11 429	-14 183	-47 420	-11 739	-674	6
01 Extern försäljning	-33 553	-8 022	-8 095	-8 257	-9 712	-34 085	-8 538	-516	6
02 Intern försäljning	-12 286	-3 043	-2 648	-3 172	-4 471	-13 335	-3 201	-157	5
Total konsumtion	262 815	61 762	67 679	63 434	77 642	270 516	64 792	3 030	5
05 Investeringsverksamhet	49 486	10 652	15 976	13 407	20 402	60 438	10 759	106	1
01 Byggnader och anläggningar	34 147	7 369	11 237	10 051	11 914	40 571	8 050	680	9
02 Om- och tillbyggnad av bef. byggnader och anläggningar, mark	1 655	338	565	346	918	2 168	195	-143	-42
03 Maskiner, transportmedel och inventarier	8 333	1 662	2 165	1 512	3 441	8 780	1 398	-264	-16
04 Forskning och utveckling, immateriella investeringar	2 840	642	714	472	1 019	2 847	781	139	22
05 Försäljning av materiella tillgångar	-674	-63	-93	-49	-287	-491	-67	-4	7
06 Militära investeringar	3 185	704	1 389	1 074	3 397	6 563	402	-302	-43
Totala investeringar	49 486	10 652	15 976	13 407	20 402	60 438	10 759	106	1
06 Räntekostnader	17 552	1 036	2 744	4 506	4 113	12 399	2 409	1 373	133
01 Räntor på statskulden m.m.	16 375	906	2 406	4 216	4 099	11 626	2 161	1 255	139

	Kv 1-4 2019	Kv1 2020	Kv2 2020	Kv3 2020	Kv4 2020	Kv 1-4 2020	Kv1 2021	Diff. bel. Kv 1	Diff. % Kv 1
02 Övriga räntekostnader	1 219	139	333	292	12	776	250	111	79
03 Räntor, egenutvecklade investeringar	-43	-10	5	-2	3	-4	-2	7	-75
Totala räntor	17 552	1 036	2 744	4 506	4 113	12 399	2 409	1 373	133
07 Löpande transfereringar till utlandet	74 896	28 131	19 996	12 934	25 780	86 840	33 303	5 172	18
01 EU-institutioner	32 200	11 132	11 694	5 313	13 980	42 118	17 108	5 976	54
01 BNL-avgift (kassamässig)	28 590	9 941	10 691	4 686	13 116	38 434	14 999	5 058	51
02 UK-avgift (kassamässig)	429	147	124	78	132	481	0	-147	-100
03 EU-moms (kassamässig)	3 181	1 043	879	549	732	3 203	2 110	1 066	102
04 EU Tilläggsavgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0
02 Övriga utlandssektorn	42 496	16 999	8 302	7 621	11 800	44 722	16 194	-805	-5
01 EU-länder	2 860	904	619	827	975	3 326	468	-436	-48
02 Övriga länder	39 636	16 095	7 683	6 793	10 825	41 396	15 726	-369	-2
08 Löpande transfereringar inom Sverige	938 128	246 200	284 003	274 565	278 366	1 083 134	285 198	38 997	16
01 Företagssektorn	43 361	10 628	40 246	18 038	23 369	92 281	15 217	4 589	43
01 Statliga aftränsverk	862	167	206	948	-269	1 051	206	40	24
02 Statliga bolag	9 370	2 309	2 259	2 344	2 666	9 577	2 392	83	4
03 Privata företag m.fl.	31 971	7 890	37 564	14 450	20 515	80 419	12 383	4 493	57
04 Kommunala bolag	1 153	262	212	293	457	1 223	235	-27	-10
05 Försäkringsbolag	5	1	5	2	2	10	1	0	4
02 Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03 Kommunala sektorn	410 473	108 323	110 250	129 043	121 152	468 768	131 252	22 930	21
01 Primärkommuner	261 888	67 350	69 447	80 334	70 520	287 652	79 056	11 705	17
02 Regioner	145 618	39 946	40 000	48 284	50 145	178 375	51 617	11 671	29
03 Kommunala ideella organisationer	2 967	1 027	803	425	486	2 741	580	-447	-44
04 Hushållssektorn	326 905	87 849	89 879	85 352	90 258	353 338	94 984	7 135	8
01 Hushållens ideella organisationer	38 882	13 111	13 639	11 483	14 166	52 389	16 629	3 518	27
02 Egentliga hushåll	288 023	74 738	76 240	73 869	76 092	300 939	78 356	3 617	5
05 Ålderspensionssystemet	150 586	38 313	38 837	38 971	40 055	156 176	40 156	1 843	5
06 Subventioner	6 803	1 087	4 791	3 161	3 532	12 571	3 588	2 501	230
01 Staten	448	56	451	265	137	909	144	89	159
02 Kommuner	6 053	977	3 532	2 475	2 982	9 967	3 040	2 063	211
03 Regioner	302	54	807	421	413	1 695	403	349	644
09 Kapitaltransfereringar till utlandssektorn	1 156	133	166	62	375	736	104	-30	-22
01 EU-länder	214	27	22	23	114	185	55	28	104
02 Övriga länder	927	40	132	26	253	451	46	6	16
03 Infrändan av garantier	16	67	11	13	9	100	3	-64	-96
10 Kapitaltransfereringar inom Sverige	10 647	2 831	2 932	2 015	11 299	19 078	3 853	1 022	36
01 Företagssektorn	6 515	2 151	2 299	1 297	9 027	14 774	2 857	706	33
01 Privata företag m.fl.	3 272	1 373	980	821	1 318	4 492	1 965	592	43
02 Kommunala bolag	1 261	396	673	180	98	1 347	697	301	76
03 Infrändan av garantier	1 902	370	622	130	530	1 652	180	-190	-51
04 Tillskott till företag	81	13	23	165	7 082	7 282	15	2	19
02 Statliga ideella organisationer	2	0	2	0	1	3	0	0	-24
03 Kommunala sektorn	2 559	420	265	269	1 455	2 408	622	203	48
01 Primärkommuner	1 535	403	234	270	930	1 837	188	-215	-53
02 Regioner	1 008	6	31	-1	498	533	434	429	7 567
03 Kommunala ideella organisationer	16	11	0	0	27	39	0	-11	-100
04 Hushållssektorn	1 571	260	366	450	816	1 893	374	114	44
01 Hushållens ideella organisationer	319	40	82	113	168	403	118	78	195

	Kv 1-4 2019	Kv1 2020	Kv2 2020	Kv3 2020	Kv4 2020	Kv 1-4 2020	Kv1 2021	Diff. bel. Kv 1	Diff. % Kv 1
02 Egentliga hushåll	1 252	220	284	337	649	1 490	256	36	16
Totala transfereringar	1 024 627	277 296	307 097	289 576	315 819	1 189 789	322 457	45 161	16
11 Beredskapslagring	3 786	202	41	685	460	1 388	653	451	224
Total beredskapslagring	3 786	202	41	685	460	1 388	653	451	224
12 Övriga kostnader	406	83	53	117	106	358	60	-23	-27
01 Bolagsskatt ÖSE	406	83	53	117	106	358	60	-23	-27
13 Statlig moms	36 029	7 402	9 407	8 006	11 990	36 805	8 201	799	11
Total statlig moms	36 029	7 402	9 407	8 006	11 990	36 805	8 201	799	11
Summa utgifter	1 394 700	358 433	402 996	379 732	430 532	1 571 693	409 332	50 899	14
Summa inkomster	1 463 530	337 601	361 189	338 512	383 654	1 420 956	348 789	11 188	3
Finansställt sparande	68 830	-20 832	-41 808	-41 219	-46 879	-150 737	-60 543	-39 711	191

5 Analys av utgifter

5.1 Utgifterna ökade med 51 miljarder kronor

Första kvartalet 2021 ökade statens utgifter med 14 procent eller 51 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick utgifterna till 409 miljarder kronor.

Det var främst transfereringarna som bidrog till utgiftsökningen. Under första kvartalet ökade utgifterna för transfereringar med 16 procent eller 45 miljarder kronor. Konsumtionen ökade med 3 miljarder kronor samtidigt som räntorna ökade med drygt 1 miljard kronor.

5.2 Sociala naturaförmåner fortsatte att öka

Utgifterna för sociala naturaförmåner fortsatte att öka under första kvartalet 2021. Totalt ökade utgifterna med 25 procent vilket motsvarade 0,7 miljarder kronor.

Ökningen återfanns främst hos Arbetsförmedlingen under anslagsposten *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser*. Under kvartalet ökade utgifterna med 127 procent vilket motsvarade 0,7 miljarder kronor. Orsaken till förändringen var en högre arbetslöshet med ett ökat antal deltagare i arbetsmarknadspolitiska program som följd.

5.3 Ökade omkostnader för konsumtion

Omkostnader för konsumtion utgör knappt hälften av de totala konsumtionsutgifterna. Under första kvartalet ökade utgifterna med 3 procent eller 0,8 miljarder kronor.

5.3.1 Inköp av varor och tjänster fortsatte att öka till följd av covid-19

Inköp av varor och tjänster var den största posten under utgiftspunkten Omkostnader för konsumtion. Under första kvartalet ökade myndigheternas inköp av varor och tjänster med 8 procent eller 2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Folkhälsomyndighetens utgifter för inköp av varor och tjänster fortsatte att öka stort detta kvartal. Under kvartalet ökade utgifterna med 1,7 miljarder kronor till följd av den utökade testningen och provtagningen av covid-19 samt inköp av vaccin.

Naturvårdsverket ökade sina inköp av tjänster med 0,1 miljarder kronor under kvartalet. Det var främst myndighetens kostnader för intrångsersättningar under anslaget *Skydd av värdefull natur* som ökade. Förändringen förklarades av en högre anslagsnivå år 2021 jämfört med 2020.

Trafikverket ökade sina inköp av varor och tjänster med totalt 0,7 miljarder kronor eller 8 procent under första kvartalet 2021. Ökningen återfanns främst under anslaget *Utveckling av statens transportinfrastruktur* och delposten *Järnvägsinvesteringar* som ökade med 0,8 miljarder kronor.

Även anslaget *Trängselskatt i Stockholm* ökade under kvartalet. Totalt ökade utgifterna med 0,5 miljarder kronor och avsåg bland annat finansieringen av tunnelbaneutbyggnaden i Stockholmsregionen.

5.3.2 Hyrorna ökade 5 procent

Första kvartalet 2021 ökade statens hyreskostnader med 5 procent eller knappt 0,3 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år.

5.3.3 Trafikverket fortsatte öka sin aktivering av material

Aktivering av Material inom egenutvecklade investeringar uppgick till 8 miljarder kronor. Det var en ökning med 12 procent eller 0,9 miljarder kronor jämfört med första kvartalet 2020. Trafikverket var den myndighet som rapporterade störst utfall och under kvartalet ökade de sin aktivering av material med 12 procent eller 0,8 miljarder kronor. Ökningen bestod av inköp av tjänster från olika underentreprenörer bland annat till följd av stora investeringsprojekt som Förbifart Stockholm och Västbanan.

Fördjupning 5.1 Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar:

När myndigheterna bygger upp tillgångar i egen regi bokförs utgifterna först på kostnadskonton i resultaträkningen. I de reala räkenskaperna redovisas en ökning av konsumtionen.

Senast kvartalsvis bör myndigheterna aktivera utgifterna. Då ska de utgifter som är hänförliga till anläggningstillgångar föras över till balansräkningen och redovisas som en investering. Vid aktivering av de egenutvecklade investeringarna redovisas dessa med negativt tecken i de reala räkenskaperna vilket minskar konsumtionen. Samtidigt redovisas motsvarande post som investering med positivt tecken, därmed blir påverkan på utgifterna neutral.

5.4 Löner och sociala avgifter ökade 2 miljarder kronor

Utgiften för löner och sociala avgifter uppgick till 47 miljarder kronor första kvartalet 2021. Det var en ökning med 5 procent eller 2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

5.4.1 Lönerna ökade 4 procent

Under kvartalet ökade lönerna med drygt 1 miljard kronor vilket var 4 procent högre än samma kvartal föregående år. Totalt uppgick lönerna till 31 miljarder kronor.

Polisens löneutgifter har ökat kraftigt de senaste kvartalen. Första kvartalet 2021 ökade löneutgifterna med 10 procent jämfört med samma period föregående år. Förändringen kan förklaras med att antalet anställda har ökat med 2 170 på ett år och att det skett en satsning med att höja nivån på polislöner.

Kriminalvårdens löner ökade med 8 procent första kvartalet. Myndigheten har ökat antalet anställda för att klara av den höga beläggningen på anstalter och häkten. Löneökningarna kan också förklaras med att övertid och tillägg för obekvämt arbetstid ökade under 2021 vilket beror på både den höga beläggningen och covid-19 pandemin.

Arbetsförmedlingens löneutgifter ökade med 11 procent eller 0,1 miljarder kronor under första kvartalet. Efter omställningen under 2019 har Arbetsförmedlingen åter ökat antalet anställda från senare delen av 2020.

Trafikverkets lönekostnader ökade med 7 procent under perioden. Myndigheten ökade sin personalstyrka till följd av utökad verksamhet främst kopplad till verksamhetsområdet Stora projekt och nya stambanor. Antalet anställda ökade med 545 personer.

5.4.2 Sociala avgifter ökade 6 procent

De sociala avgifterna uppgick till 16 miljarder kronor första kvartalet vilket var en ökning med 6 procent eller 1 miljard kronor jämfört med motsvarande kvartal 2020. De sociala avgifterna ökade mer än lönerna under kvartal vilket förklaras av högre pensionspremier till SPV.

5.5 Myndigheternas försäljning ökade med 0,7 miljarder kronor

Under första kvartalet uppgick myndigheternas försäljning till 12 miljarder kronor. Det är en ökning med knappt 0,7 miljarder kronor jämfört med samma kvartal 2020. Den externa försäljningen ökade med 6 procent samtidigt som den interna försäljningen ökade med 5 procent.

Exportkreditnämnden har fått ökade intäkter från konsultuppdrag vilket ökade försäljningsintäkterna med 0,3 miljarder kronor samtidigt som Folkhälsomyndigheten ökade sina externa försäljningsintäkter med 0,4 miljarder kronor.

Fördjupning 5.2 Försäljningsintäkter en avdragspost

Försäljningsintäkterna minskar statens kostnader för myndigheternas verksamhet och är en avdragspost när konsumtionen beräknas. På extern försäljning rapporteras de utomstatliga intäkter myndigheterna har för till exempel avgifter, utbildning och konsultuppdrag. Den interna försäljningen är motsvarande intäkter med inomstatlig motpart och kan matchas mot en inomstatlig kostnad under omkostnader för konsumtion.

5.6 Oförändrade investeringar

Investeringarna uppgick första kvartalet till 11 miljarder kronor vilket var i nivå med samma kvartal 2020.

Investeringar i byggnader och anläggningar blev 8 miljarder kronor första kvartalet vilket var 0,8 miljarder kronor högre än samma kvartal föregående år. Trafikverket stod för huvuddelen av investeringarna. Trafikverkets investeringar bestod till 4,2 miljarder kronor av järnvägar och 2,8 miljarder kronor av vägar.

5.6.1 Militära investeringar uppvisade en svag ökning

Försvarsmyndigheternas militära investeringar uppgick till 0,8 miljarder kronor under kvartalet vilket var en ökning med 0,1 miljarder kronor jämfört med samma period 2020.

I den nya modellen för försvarsinvesteringar ska investeringen aktiveras när material förs från Försvarets Materielverk till Försvarsmakten. Härutöver finns utgifter för beredskapsmateriel som klassificeras som förskott och som avser utveckling av JAS 39E samt en ny ubåtstyp. Förskotten uppgick till 1,8 miljarder kronor under kvartalet.

Fördjupning 5.3 Militära investeringar

Enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet ska militära investeringar i materiel som tillverkas under flera år påverka det finansiella sparandet först vid fysisk leverans och inte vid överförande av äganderätten. Betalning innan leverans avseende militär materiel ska i stället utgöra en fordran på leverantören.

5.7 Räntorna ökade kvartal 1

Räntorna ökade kvartal 1 2021 jämfört med samma period 2020 med drygt 1 miljarder kronor. Under samma period ökade statskulden med 121 miljarder kronor till 1 239 miljarder kronor enligt Riksgäldens officiella statsskuldsått.

Den största andelen av den ökade upplåningen under perioden har skett i statsskuldsväxlar som har ökat till 160 miljarder kronor, en ökning med 140 miljarder kronor. Löptiden på statsskuldsväxlar är högst 1 år. Upplåningen i statsskuldsväxlar har skett till en låg ränta, till och med en negativ ränta. Upplåning i statsobligationer i svenska kronor har ökat med cirka 40 miljarder kronor och då är 20 miljarder kronor utav de 40 en grön statsobligation som ska bidra till att uppfylla Sveriges miljö- och klimatmål.

Statsskulden kommer att sänkas i år och två år framåt med sammanlagt 180 miljarder kronor till följd av att Riksbanken betalar tillbaka sitt lån i Riksgälden. Riksbanken lånade i Riksgälden 2009 för att stärka upp valutareserven under finanskrisen och det är de lånen som Riksbanken nu ska börja betala tillbaka.

Lån i obligationer i utländsk valuta minskade med 40 miljarder kronor under perioden.

5.7.1 Övriga räntekostnader

Övriga räntekostnader uppgick till 0,3 miljarder kronor första kvartalet 2021 vilket är en ökning med drygt 0,1 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2020.

Fördjupning 5.4 Övriga räntekostnader är ett netto av flera poster:

Myndigheterna lånar för att finansiera investeringar som till exempel utveckling av egna IT-system, inköp av inventarier med mera. Myndigheternas räntekostnader på lånen i statens internbank hos Riksgäldskontoret nettoredovisas mot Riksgäldskontorets ränteintäkter för samma lån. Saldot av posterna borde i teorin vara noll men räntekostnaderna och ränteintäkterna tar inte helt ut varandra. Det beror främst på periodisering i redovisningen.

Ett fåtal myndigheter placerar sitt överskott från den avgiftsfinansierade verksamheten på inlåningskonto i Riksgäldskontoret. Överskottet ska täcka kommande år med eventuella underskott. Myndigheternas ränteintäkter på placeringarna ska mötas av Riksgäldskontorets räntekostnader för motsvarande placeringar men posterna tar inte helt ut varandra, framförallt på grund av periodisering i redovisningen.

Posten innehåller också räntekostnader från övriga statliga enheters (ÖSE) upplåning i affärsbanker.

---

6 Löpande transfereringar

Första kvartalet 2021 ökade de totala transfereringarna med 45 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Totalt uppgick transfereringarna till 322 miljarder kronor.

6.1 Löpande transfereringar till utlandet

Löpande transfereringar till utlandet uppgick till 33 miljarder kronor första kvartalet. Det var en ökning med 5 miljarder kronor. Ökningen kan i sin helhet förklaras med en högre EU-avgift.

6.1.1 EU-institutioner

Totalt blev EU-avgiften³ 17 miljarder kronor under perioden vilket var 6 miljarder kronor högre än första kvartalet 2020. Ökningen av avgiften kan delvis förklaras av en högre budget för 2021 jämfört med året innan. Den större avgiften kan också förklaras av att EU avgiften för perioden inte innehåller någon reduktion avseende den BNI-baserade avgiften. Den nya reduktionen för Sverige i och med den nya långtidsbudgeten för EU för perioden 2021-2017 har inte trätt i kraft ännu.

Även uttagssatsen för BNI-avgiften har ändrats mellan åren. Den enhetliga uttagssatsen för BNI-medlen fastställdes till 0,8659 procent för 2021 medan uttagssatsen för 2020 var 0,6507 procent. I avgiften som betalades första kvartalet ingick även knappt 1 miljard som är hänförlig till extrabudget 9 för 2020 som EU beslutat om.

Den mervärdesskattebaserade avgiften uppgick under perioden till 2 miljarder kronor vilket var en ökning med 1 miljard kronor. Även uttagssatsen för mervärdesskatt har ändrats, för perioden 2021-2017 har uttagssatsen fastställts till 0,30 procent, det är samma procentsats som för tidigare period men för Sverige var den reducerad till 0,15 procent under perioden 2014-2020.

Fördjupning 6.1 Transfereringar till EU-institutioner

Transfereringar till EU-institutioner avser EU-avgiften som enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS) omfattar:

- BNI-baserad avgift
  - Mervärdesskattebaserad avgift
  - Storbritanniens budgetreduktion
-

³ Tullavgiften ingår inte under EU-avgiften utan den del som Sverige får behålla som ersättning för administration redovisas istället som försäljningsinkomst.

6.1.2 Övriga utlandssektorn

Transfereringar till övriga länder uppgick till 16 miljarder kronor första kvartalet, vilket var en minskning med nästan 1 miljard kronor jämfört med föregående år.

Under anslaget biståndsverksamhet minskade Sidas utgifter med nära 1 miljard kronor under kvartalet. Till EU-länder minskade anslaget med nära 0,7 miljarder och förklaras främst av att det inte skett några utbetalningar till multilaterala internationella organisationer och fonder under första kvartalet 2021, vilket skedde samma period 2020. När det gäller utgifterna till övriga länder minskade utbetalningar till humanitära insatser och bistånd till Asien medan utbetalningar till multilaterala utvecklingsbanker och fonder ökade.

6.2 Löpande transfereringar inom Sverige

Löpande transfereringar inom Sverige ökade med 39 miljarder kronor första kvartalet och uppgick till 285 miljarder kronor.

6.2.1 Företagssektorn

Stöd till företagssektorn ökade med 5 miljarder kronor och uppgick till 15 miljarder kronor första kvartalet. Av dessa avsåg utbetalningar för *Stöd vid korttidsarbete* och *Stöd för omställningsstöd* med 1 miljard kronor vardera. Stödet administreras av Tillväxtverket respektive Skatteverket. Från *Stöd till enskilda näringsidkare* betalades ut 0,6 miljarder kronor.

Fördjupning 6.2 Uppdaterade villkor kvartal 1 2021

- Korttidspermittering innebär att anställda går ner i arbetstid en tid samtidigt som arbetsgivaren får ekonomiskt stöd av staten. De anställda får behålla en stor del av sin lön samtidigt som företagets personalkostnader minskar. För att använda korttidspermitteringen måste både arbetsgivare och arbetstagare vara överens om det. Företagen har kunnat permittera från mitten av mars 2020 och systemet har både förstärkts och förlängts. Det gäller fram till och med 30 juni 2021.
  - Omställningsstödet är ett stöd till företag vars nettoomsättning har minskat under stödperioderna 2020 jämfört med motsvarande månader under 2019. Den minskade nettoomsättningen ska så gott som uteslutande vara en konsekvens av sjukdomen covid-19. Omställningsstödet har förlängts till juni 2021 och omfattar olika perioder. Stödet räknas som ett statsstöd enligt EU:s statsstödsregler.
  - Omsättningsstödet till enskilda näringsidkare riktar sig till enskilda näringsidkare som har drabbats av ett större tapp i omsättningen till följd av den pågående pandemin. Omsättningsstödet till enskilda näringsidkare infördes i november 2020 och omfattade initialt tiden mars – juli 2020. Stödet har därefter förlängts och omfattar nu även tiden augusti 2020 – februari 2021. Regeringen har meddelat att stödet kommer att förlängas till att även omfatta mars-juni 2021.
-

6.2.2 Kommunala sektorn

Stöd till kommunsektorn ökade med 22 miljarder kronor under perioden och uppgick till 131 miljarder kronor.

Primärkommuner

Löpande transfereringar till primärkommuner ökade med 12 miljarder kronor jämfört med samma period 2020 och uppgick till 79 miljarder kronor.

De högre transfereringarna till primärkommuner berodde på ökade bidrag via anslagen *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet*, *Bidrag till folkhälsa och sjukvård*, *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* samt stödet för *Statligt stöd till vuxenutbildning* som tillsammans uppgick till 11 miljarder kronor vilket var en ökning med 9 miljarder kronor mellan perioderna.

Den kommunalekonomiska utjämningen blev 4,8 miljarder kronor högre och uppgick till 26 miljarder kronor. Det beror främst på den kompensation som kommunerna får för minskade skatteunderlag, vilket är en följd av det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år.

Kommunerna får ersättning under två år när de tar emot nyanlända med uppehållstillstånd. Kommunersättningar vid flyktingmottagande till primärkommuner minskade med 0,7 miljarder kronor första kvartalet och uppgick till 1,3 miljarder kronor. Staten betalade ut stöd till primärkommuner med anledning av flyktingsituationen. Första kvartalet minskade stödet med 0,6 miljarder kronor, minskningen beror på att anslaget upphörde under 2020.

Bidraget *Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden* minskade med 1,7 miljarder kronor. Det lägre utfallet beror på att inga utbetalningar gjordes under kvartalet. Anslaget *Fler anställda i lågstadiet* upphörde 2020 vilket förklarar minskningen med 0,9 miljarder kronor mellan åren.

Regioner

Löpande transfereringar till regioner uppgick till 51 miljarder kronor, det var en ökning med 11 miljarder kronor, jämfört med första kvartalet 2020.

Ökningen av transfereringarna till regioner berodde på statsbidrag via anslaget *Bidrag till folkhälsa och sjukvård*. Anslagsposterna som ökade mest var *Statsbidrag till följd av sjukdomen covid-19*, *Provtagning, smittspårning och utbrottsshantering*, *Uppsökjuten vård och covid-19*, *Vacciner covid-19* och *Förlossningsvård och kvinnors hälsa* som tillsammans uppgick till 13 miljarder kronor. Det var en ökning med 10 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år.

Anslaget *Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden* minskade med 0,7 miljarder kronor mellan kvartalen.

Den kommunalekonomiska utjämningen till regioner ökade med 2 miljarder kronor till 11 miljarder kronor första kvartalet. *Prestationsbundna Insatser för att korta värdköerna* minskade med 1,3 miljarder kronor.

Bidrag till läkemedelsförmånerna blev 6,8 miljarder kronor, en ökning med 0,5 miljarder kronor jämfört med första kvartalet 2020.

Bidrag till regional kulturverksamhet minskade med 0,3 miljarder kronor.

Stödet med anledning av flyktingsituationen upphörde 2020 vilket förklarar en minskning med 0,1 miljarder kronor första kvartalet 2021.

Kompensation för skattereduktioner

Kompensation för skattereduktionerna till kommuner och regioner ökade med 1,5 miljarder kronor till 35 miljarder kronor första kvartalet. Förändringen förklarades främst av ökning av jobbskatteavdraget. Andelen till kommuner ökade med 1 miljard kronor till 24 miljarder kronor och delen till regioner ökade med 0,5 miljarder kronor till 11 miljarder kronor.

Fördjupning 6.3 Skattereduktioner

När Europeiska nationalräkenskapssystemet 2010 (ENS2010) infördes höjdes nivån för transfereringar till den kommunala sektorn med drygt 20 miljarder kronor per kvartal. Skatterna redovisas per sektor, fördelat på stat, kommun och ålderspensionssystemet. Det innebär att de stora skattereduktionerna, framför allt jobbskatteavdraget och skattereduktionerna för hemtjänster (ROT och RUT), gör att statens skatteintäkter från hushållen blir negativa. Enligt de redovisningsprinciper som nationalräkenskaperna tillämpar måste därför en del av dessa skattereduktioner räknas av mot den kommunalskatt som hushållen betalar trots att skattereduktionerna belastar statens budget. Genom att nationalräkenskaperna på inkomstsidan ”flyttar” en del av skattereduktionerna från staten till kommunerna så måste kommunerna kompenseras med ett fiktivt statsbidrag som är lika stort som den skattereduktion som räknas av från den kommunala skatten. Det innebär att den kommunala inkomstskatten som nationalräkenskaperna redovisar är betydligt lägre än den kommunalskatt som Skatteverket redovisar vid den årliga inkomsttaxeringen.

Kommunmoms

Kommunmomsen minskade då konsumtion av varor och tjänster sammanlagt minskade för kommuner och regioner. Första kvartalet ökade momsen till primärkommuner med 0,2 miljarder kronor medan momsen till regioner minskade med 0,5 miljarder kronor. Totalt uppgick momsen till 11 respektive 5 miljarder kronor.

6.2.3 Hushållssektorn

Löpande transfereringar till hushållssektorn ökade med 7 miljarder kronor första kvartalet och uppgick till 95 miljarder kronor.

Hushållens ideella organisationer

Transfereringarna till hushållens ideella organisationer ökade med 4 miljarder kronor första kvartalet och uppgick till 17 miljarder kronor. Bidragen till arbetslöshetsersättning, som betalas till a-kassorna, redovisas som en transferering till hushållens ideella organisationer. Bidraget till a-kassorna ökade med 2 miljarder kronor och blev 7 miljarder kronor. Ökningen förklaras av att reglerna tillfälligt ändrats vilket gör att fler är berättigade till a-kassa.

Förskjutning i långtidsarbetslösheten

I slutet av mars var 440 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det var en ökning med drygt 51 000 personer jämfört med mars 2020. Räknat som andel av den

registerbaserade arbetskraften⁴ uppgick arbetslösheten (16-64 år) till 8,4 procent jämfört med 7,6 procent motsvarande period 2020. De som främst drabbas av arbetslöshet är personer som haft tillfälliga anställningar och personer som är nya på arbetsmarknaden och saknar arbetslivserfarenhet. Det sistnämnda berör bland annat ungdomar. I december ökade antalet inskrivna arbetslösa ungdomar 18–24 år till 58 000 personer, det är 7 000 fler jämfört med samma period föregående år.

Ökade stöd till kultur och idrott

Kammarkollegiet betalade ut 0,2 miljarder kronor från den nya anslagsposten *Del till Stiftelsen Svenska Filminstitutet*. Stöd till idrotten ökade med 0,3 miljard kronor första kvartalet. Anslagen avsåg att mildra de ekonomiska konsekvenserna av covid-19 för idrotts- och kulturverksamhet. Bidraget till Sveriges export- och investeringsråd ökade med 0,2 miljarder mellan kvartalen.

Egentliga hushåll

Transfereringarna till egentliga hushåll ökade med 4 miljarder kronor och blev 78 miljarder kronor första kvartalet. De transfereringar som ökade mest var *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd, Sjukpenning och rehabilitering, Studiemedel* samt *Bidrag till folkhälsa och sjukvård*. Bidragen till *Föräldraförsäkring* och *Aktivitets- och sjukersättningar* samt *Etablering till vissa nyanlända invandrare* minskade mest.

Ökad sjukfrånvaro

Bidrag från anslaget *Sjukpenning och rehabilitering* ökade med 1,3 miljarder kronor. Ökningen berodde på tillfälliga regeländringar, bland annat ersättning för karensavdrag samt ökad sjukfrånvaro. Utbrottet av covid-19 har inneburit fler startade sjukskrivningar. Regeringen har beslutat att införa en tillfällig ersättning för anställda som fått karensavdrag på sin sjuklön samt egenföretagare med karens i sjukperiodens början. De tillfälliga reglerna började tillämpas i april 2020 och gäller till och med 30 april 2021.

Studiebidrag

Studiebidragen ökade med 0,8 miljarder kronor och uppgick till 5 miljarder kronor första kvartalet. Förändringen berodde främst på att antalet studerande som fått utbetalning av generellt bidrag ökade.

Volymökningen förklaras av olika faktorer; många av dem som invandrat till Sverige de senaste åren har börjat studera med studiemedel, fler utbildningsplatser inom ett flertal skolformer, arbetslösheten har ökat samt tillfälligt slopat fribelopp. Medel till fler utbildningsplatser har tillförts till följd av covid-19.

Den viktigaste förklaringen är de senaste årens migration. Många av de barn och ungdomar som kommit till Sverige har fyllt 20 år och har därmed möjlighet att få studiemedel. Den nya gymnasielagen innebär en möjlighet till uppehållstillstånd för vissa ensamkommande unga.

Aktivitets- och sjukersättning och Föräldraförsäkring minskade med 0,4 respektive 0,5 miljarder kronor under första kvartalet.

⁴ Beräkningen baseras på data från SCB, RAMS, (registerbaserad arbetsmarknadsstatistik). För att skapa den registerbaserade arbetskraften adderas arbetsförmedlingens uppgifter om antalet öppet arbetslösa och antalet sökande i program till antalet förvärvsarbetande i nattbefolkning.

Mindre stöd till pensionärer

Garantipension till ålderspension och efterlevandepensioner till vuxna minskade tillsammans med 0,2 miljarder kronor första kvartalet.

Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare minskade med 0,3 miljarder kronor första kvartalet jämför med motsvarande kvartal föregående år.

Utbetalningar av klimatbonus

Inför 2020 tilldelades Transportstyrelsen ett anslag på 1,7 miljarder kronor att använda för utbetalningar av klimatbonus. I slutet av oktober behövde utbetalningarna pausas då det tilldelade anslaget var förbrukat.

Den 25 november fattade Riksdagen beslut om ett tillskott på 400 miljoner kronor till Transportstyrelsen för fortsatta utbetalningar av klimatbonus vilket gjorde att arbetet med att betala ut klimatbonus kunde återupptas. Nästa steg var att regleringsbrevet skulle uppdateras med det nya beloppet i december. Cirka 9 000 fordon fick vänta på att bli prövade för klimatbonus och utbetalningar verkställdes under kvartal 1 2021.

Fördjupning 6.4 Klimatbonus för nya bilar

Den som köper en ny bil med ett koldioxidutsläpp på högst 70 g/km vid blandad körning är berättigad till en klimatbonus. Bonusens belopp påverkas av flera faktorer och kan som högst vara 60 000 kronor. Bonusen ska betalas ut tidigast sex månader efter första registreringsdatum.

6.2.4 Ålderspensionssystemet

Första kvartalet ökade den allmänna pensionsavgiften med 1 miljard kronor till 34 miljarder kronor. Statliga ålderspensionsavgifter till ålderspensionssystemet ökade med 0,8 miljarder kronor och uppgick till 6 miljarder kronor. Ålderspensionsavgifter för bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ökade med 0,5 miljarder kronor och ålderspensionsavgifter för studiemedel ökade med 0,2 miljarder kronor.

Fördjupning 6.5 Ålderspensionssystemet

Under utgiftspunkten ålderspensionssystemet redovisas statliga ålderspensionsavgifter för inkomstpensionssystemet, den allmänna pensionsavgiften och Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag. Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag är en transferering till socialförsäkringssektorn och ingår här från och med myndighetens bildande 2010.

6.2.5 Subventioner

Subventioner avser bidrag till kommuner, regioner och stat avseende arbetsmarknadsstöd. Bidragen redovisas som lönebidrag från Arbetsförmedlingen eller som nedsättningar på skattekonto från Skatteverket avseende höga sjuklönekostnader, nystartsjobb eller yrkesintroduktionsstöd. Totalt steg subventionerna med 2,5 miljarder kronor. För kommuner steg dessa med 2,1 miljarder kronor. Även regioner och stat redovisade ökning på 0,3 respektive 0,1 miljarder kronor.

6.3 Kapitaltransfereringar inom Sverige

Kapitaltransfereringar inom Sverige uppgick första kvartalet till 4 miljarder kronor vilket var 1 miljard kronor högre än samma kvartal 2020. Förändringen kan till största del förklaras med ökade bidrag till företagssektorn.

Boverket har under perioden betalat ut närmare 0,6 miljarder kronor mer under anslaget *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studenter*. Anslaget har ökat 2021 jämfört med föregående år. Även utbetalningar inom anslaget *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* har ökat med 0,2 miljarder kronor. Vetenskapsrådet har under perioden betalat 0,8 miljarder i finansiering av European Spallation Source (ESS) vilket är 0,3 miljarder kronor mer än föregående år.

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna

Ekonomistyrningsverket
Drottninggatan 89
Box 45316
104 30 Stockholm
Tfn 08-690 43 00
www.esv.se